

Projekt

z dnia 22 grudnia 2016 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
BURMISTRZA SĘDZISZOWA**

z dnia 28 grudnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok

Na podstawie art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 487) uchwała się, co następuje:

**Rozdział 1.
Postanowienia ogólne.**

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017, zwany w dalszej części uchwały Programem, uwzględniający:

- diagnozę wybranych problemów społecznych występujących na terenie gminy związanych z nadużywaniem alkoholu a w szczególności raport badań problemu wśród młodzieży,
- zadania do realizacji w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z określeniem wysokości wydatków na ich realizację.

§ 2. Celem realizacji Programu jest:

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszenie tych, które aktualnie już występują na terenie gminy Sędziszów,
- zmniejszenie skali problemów dotyczących rodziny, wynikających z podejmowania różnych zachowań patologicznych, przede wszystkim przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu, zwłaszcza przez dzieci i młodzież,
- promowanie postaw społecznych istotnych dla profilaktyki uzależnień,
- zmniejszenie uciążliwości w życiu rodzinnym spowodowanych nadużywaniem alkoholu przez członków rodzin.

§ 3. Zadania z zakresu Programu prowadzone będą w ramach realizacji kompetencji przypisanych:

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Punktu Konsultacyjnego,
- Policji,
- Pedagogów i wychowawców w szkołach,
- Świetlicy środowiskowej,
- Zakładów Opieki Zdrowotnej,
- Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- Stowarzyszeń i innych podmiotów np.: Klubu Abstynentów.

§ 4. Program składa się z 4 głównych kierunków działań z określonymi szczegółowo zadaniami:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii wśród dzieci i młodzieży.

2. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

§ 5. Na realizację programu zaplanowano kwotę 248.941,00 zł (słownie: dwieście czterdzieści osiem dziewięćset czterdzieści jeden złotych), a kwota ta jest zgodna z zapisami uchwały budżetowej na 2017 rok.

Rozdział 2.

Diagnoza wybranych problemów społecznych występujących na terenie gminy.

§ 6. Wstęp do zagadnienia.

1. Nadużywanie alkoholu jest poważnym problemem społecznym, który generuje szereg szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozluźnienie lub rozpad więzi rodzinnych i międzyludzkich, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, a także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Waga problemu wymaga podejmowania działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu. Zgodnie z art. 4 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 487), prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o uchwalane corocznie gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy Sędziszów. Celem programu jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom nadużywania alkoholu, zmniejszenie ich rozmiaru i bieżące rozwiązywanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, ochronę rodzin dotkniętych problemem alkoholowym przed marginalizacją społeczną, tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu oraz promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Program zapewnia ciągłość już podjętych działań i inicjatyw na rzecz profilaktyki, daje gwarancję spójnych i skoordynowanych działań na szczeblu gminy, które są elementem polityki realizowanej na poziomie ogólnokrajowym. Z informacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wynika, że Polacy spożywają napoje alkoholowe od kilku lat na równym poziomie z lekką tendencją spadkową. Spożycie czystego 100% alkoholu w przeliczeniu na jednego Polaka wzrosło od 9,58 litra w 2008 r. do 10,1 litra w 2012 r.). Nie oznacza to jednak, że poziom polskiego spożycia alkoholu można uznać za niski. w dalszym ciągu średnie spożycie wyrobów spirytusowych jest wyższe niż w wielu krajach europejskich. Przy informacjach o szacowaniu średniej wielkości spożycia na jednego mieszkańca, należy bardzo wyraźnie podkreślić zawodność tego wskaźnika jako podstawowej miary charakteryzującej spożycie w naszym kraju. Nie oddaje on złożoności tego zjawiska i zróżnicowania istniejącego między różnymi grupami konsumentów. Według danych szacunkowych opartych na wskaźnikach wypracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych około 2% populacji w kraju uwikłane jest osobiście lub przez członków rodziny w problem alkoholowy.

§ 7. Odnosząc ogólne zjawiska zagadnienia poniżej przedstawiona została diagnoza stanu na terenie gminy.

1. Gmina Sędziszów liczy 12.869 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, w tym 10.521 osoby powyżej 18 roku życia. Sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona jest w 42 punktach, tj. w 33 sklepach oraz w 9 placówkach gastronomicznych. Jeden punkt sprzedaży przypada na 306 mieszkańców.

Tabela 1. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych na terenie naszej gminy.

	W Polsce 38,6 mln osób (dane szacunkowe)	W gminie Sędziszów 12.869 - stałych mieszkańców (dane szacunkowe)
--	---	--

Liczba osób uzależnionych od alkoholu ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 257 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) ok. 4 % populacji	ok. 1,5 mln	ok. 515 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików ok. 4 % populacji	ok. 1,5 mln	ok. 515 osób
Osoby pijące szkodliwie ok. 5-7 % populacji	2-2,5 mln	ok. 772 osób

2. Skalę problemu pokazuje liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sędziszowie. Zauważyć należy, że liczba rodzin korzystających z usług OPS, (Tabela Nr 2) występuje mniej więcej na podobnym poziomie, a rodzin w których występuje problem alkoholowy obniża się z każdym rokiem.

Tabela 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy OPS.

	2013	2014	2015
Ogółem liczba rodzin, którym udzielono pomocy	448	388	391
W tym: rodzin z problemem alkoholowym	37	33	29

3. Liczba osób zgłaszających się po poradę do Punktu Konsultacyjnego pokazuje, że mieszkańcy naszej gminy korzystają z tej formy pomocy (Tabela Nr 3).

Tabela 3. Porady udzielone w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2013-2015.

	2013	2014	2015
Prawnik	253	142	69
Psycholog	54	39	40
Policjant	12	24	21
Pracownik socjalny	41	24	38

4. Problem uzależnienia wiąże się najczęściej z szeregiem problemów współtowarzyszących, takich jak: przemoc wobec najbliższych, ograniczenie praw rodzicielskich, sprawy rozwodowe, współwłasność małżeńska, eksmisje itp. Wskaźnikiem problemów alkoholowych występujących w mieście i gminie Sędziszów jest również liczba wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się leczeniu odwykowemu (Tabela Nr 4).

Tabela 4. Liczba spraw prowadzonych przez GKRPA.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2013	2014	2015
Liczba przyjętych wniosków	35	32	41
Liczba spraw skierowanych do biegłego sądowego	29	21	30
Liczba spraw skierowanych do sądu	20	17	27

5. Z danych Komisariatu Policji w Sędziszowie wynika, że ilość wykroczeń i przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu (tj. liczba nietrzeźwych kierowców i liczba założonych Niebieskich Kart) w 2015 r. jest wyższa niż w roku poprzednim, natomiast zmniejszyła się liczba interwencji domowych dot. przemocy w rodzinie (Tabela Nr 5).

Tabela 5. Wykroczenia i przestępstwa popełnione pod wpływem alkoholu - dane z KP w Sędziszowie.

Komisariat Policji w Sędziszowie	2013	2014	2015
Liczba nietrzeźwych kierowców	72	51	100
Liczba małoletnich zatrzymanych pod wpływem alkoholu	11	9	brak danych
Liczba interwencji domowych dot. przemocy w rodzinie	258	207	87
Liczba założonych Niebieskich Kart	51	47	65

6. Na terenie miasta i gminy Sędziszów funkcjonuje przedszkole samorządowe, 6 szkół podstawowych, dwa gimnazja, liceum ogólnokształcące w których pobiera naukę 1420 uczniów (szkoły prowadzone przez Urząd Miejski oraz trzy szkoły podstawowe i przedszkola prowadzone przez „Fundację z uśmiechem”). Funkcjonują również dwa zespoły szkół ponadgimnazjalnych (187 uczniów). Wszystkie placówki oświatowe realizują obligatoryjnie zadania, zapobiegające problemom społecznym. Mimo licznych działań podejmowanych przez wyżej wymienione placówki niepokojącym faktem jest wczesne sięganie po różnorakie używki przez dzieci i młodzież szkolną. Spożywanie alkoholu jest coraz powszechniejsze wśród nieletnich. Picie alkoholu przez młodzież przestaje być sporadycznym wyskokiem, a staje się obyczajem akceptowanym przez rówieśników. Aby tym zjawiskom zapobiegać kontynuowane będą we wszystkich szkołach dla uczniów programy profilaktyczne. W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uwzględniono również przedsięwzięcia adresowane bezpośrednio do dzieci i młodzieży, poprzez tworzenie warunków i możliwości alternatywnych form spędzania wolnego czasu, sprzyjających zdrowemu rozwojowi tj. organizowanie konkursów tematycznych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, imprez szkolnych i środowiskowych oraz pozalekcyjnych zajęć sportowych Program uwzględnia udział pracowników socjalnych, pedagogów, policjantów, członków GKRPA itp. w różnego rodzaju szkoleniach i warsztatach dotyczących tematyki zapobiegania i ograniczania skutków alkoholizmu i przemocy w rodzinie. Istotnym celem, zawartym w niniejszym programie jest kontynuacja wspierania działalności Punktu Konsultacyjnego. Działania w nim podejmowane przyczyniają się do eliminacji bądź ograniczenia występowania zjawisk destrukcyjnych. Jest to miejsce pierwszego kontaktu dla osób zgłaszających zaistnienie sytuacji kryzysowych, związanych z problemem używania alkoholu i innych uzależnień. Pracujący w Punkcie Konsultacyjnym pracownicy udzielają porad, prowadzą rozmowy motywacyjne z osobami uzależnionymi, jak również inicjują interwencje w przypadku ujawnienia przemocy domowej. W procesie ustawicznego zdrowienia osób uzależnionych bardzo pomocny jest kontakt z ludźmi, którzy umieją poradzić sobie z głodem alkoholowym, stresem, lękiem i depresją, z chorobliwymi nawykami. Znacząca w tym zakresie jest pomoc psychologa oraz grupy wsparcia w Klubie Abstynentów „PROMYK”, zwłaszcza w pierwszych latach abstynencji.

Rozdział 3.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 roku.

§ 8. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu - koszt zadania wyniesie: 23.300,00 zł, gdzie będą finansowane zadania:

1. Informowanie społeczeństwa o możliwości uzyskania pomocy w zakresie terapii.
2. Prowadzenie systematycznej i kompleksowej działalności w celu kierowania na leczenie odwykowe (ponoszenie kosztów sporządzania opinii przez biegłych psychiatrę i psychologa w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, pokrywanie opłat za złożenie wniosku do Sądu Rejonowego w Jędrzejowie).
3. Działalność informacyjno-edukacyjna przez zakup i dystrybucję materiałów dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla Klubu Abstynentów, Punktu Konsultacyjnego ds. alkoholowych.
4. Dofinansowanie Klubu Abstynentów „Promyk” - grupa wstępno-motywacyjna.
5. Pomoc psychologiczna i psychoedukacyjna dla osób pijących ryzykownie, szkodliwie i uzależnionych od alkoholu.
6. Motywowanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego przez osoby uzależnione.

§ 9. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej - koszt zadania wyniesie 160.000,00 zł, gdzie będą finansowane zadania:

1. Pomoc psychologiczna i psychoedukacyjna dla rodzin osób uzależnionych.

2. Rozpatrywanie wniosków o zastosowanie leczenia (przez członków GKRPA).
3. Finansowanie działalności świetlicy środowiskowej w SCK (z tego 4.000 zł dofinansowanie co i energii elektrycznej).
4. Dożywanie dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy alkoholowe.
5. Organizowanie letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych (w formie kolonii, obozów).
6. Rozwijanie współpracy służb i instytucji zajmujących się problemami rodzin, w których występują problemy przemocy i uzależnienia (Policja, OPS, GKRPA, pracownicy służby zdrowia, pedagodzy szkolni) poprzez organizowanie i finansowanie szkoleń i konferencji dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych i problemu przemocy.
7. Udział grup zawodowych (członkowie GKRPA, nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci itp.) w szkoleniach.
8. Wynagrodzenie pracowników: kierownika, psychologa, wychowawcy świetlicy środowiskowej (ZUS, Fundusz Pracy, badania okresowe, delegacje itp.).
9. Finansowanie działalności punktu konsultacyjnego (działania interwencyjno-wspierające, dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe i przemoc) - dyżury interwencyjno-wspierające pedagoga, psychologa, policjanta, prac. socjalnego.

§ 10. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży - koszt zadania wyniesie 33.841,00 zł, gdzie będą finansowane zadania:

1. Realizacja i finansowanie na terenie szkół programów o charakterze profilaktycznym, warsztatów (np.: „Zdrowiej znaczy lepiej”, „NOE”, „Żyj zdrowo” itp.) i spektakli teatralnych.
2. Organizowanie na terenie szkół olimpiady wiedzy o uzależnieniach, konkursów o charakterze profilaktycznym np.: „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Trzeźwy zawsze wygrywa”.
3. Edukacja publiczna przez publikacje w prasie lokalnej, zakup materiałów profilaktycznych: prasa, specjalistyczna literatura, broszury, plakaty oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne związane z realizacją zadań określonych w programie.
4. Udział w ogólnopolskich oraz organizowanie lokalnych kampanii, imprez popularyzujących zdrowy styl życia, przedsięwzięć i akcji informacyjno – edukacyjnych skierowanych do różnych grup odbiorców (zakup materiałów, nagród), wycieczki.
5. Finansowanie i wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu wolnego skierowanych do dzieci i młodzieży, polegających na organizowaniu imprez i zajęć o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym i sportowym (organizacja imprez sportowych), dofinansowanie warsztatów związanych z rozwijaniem zdolności dzieci i młodzieży oraz kształtowaniem ich prawidłowych postaw osobowościowych.

§ 11. Wspomaganie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych – koszt zadania wyniesie 12.600,00 zł, gdzie realizowane będą zadania:

1. Bieżące finansowanie Klubu Abstynentów „PROMYK”:
  - gospodarz Klubu (umowa zlecenia),
  - c.o, energia elektryczna, telefon, zakup materiałów.
2. Dofinansowanie spotkań integracyjnych, wyjazdów na Ogólnopolskie Spotkania AA w Częstochowie itp. dla członków Klubu i ich rodzin.

§ 12. Kontrola realizacji Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - koszt zadania uwzględniony w § 13 niniejszej uchwały w ramach wynagrodzenia dla członków GKRPA.

1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

§ 13. Zasady wynagradzania członków GKRPA - koszt zadania wyniesie 19.200,00 zł.

1. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za wykonywanie wszelkich czynności wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi biorących udział w pracach komisji w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę - za posiedzenie. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności i listy wypłat.

Rozdział 4.
Postanowienia końcowe.

§ 14. Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

§ 15. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie gminy.

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2017 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Adam Mysiara

Uzasadnienie

Zgodnie z powołanymi na wstępie uchwały przepisami - gmina ma obowiązek uchwalić roczny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W programie tym ustala się według poszczególnych kategorii - zadania zmierzające do przeciwdziałania skutkom alkoholizmowi i minimalizacji problemu. Realizacja zadań jest wspomagana środkami finansowymi pochodzącymi z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Program został opracowany po przeprowadzeniu diagnozy stanu zagadnienia na terenie gminy w tym w oparciu o raport badań problemu alkoholowego wśród młodzieży (raport w załączeniu).